

SAKSFRAMLEGG

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
17/008	Viltnemnda	05.07.2017

Forskrift om jakt og fangst av bever i Marker kommune

Viltnemnda 05.07.2017:

VN- 17/008 Vedtak:

1. Forslag til lokal forskrift om jakt og fangst av bever i Marker kommune vedtas og sendes på høring i henhold til nasjonal forskrift om forvaltning av bever § 3 og forvaltningsloven § 27. Forslaget gir adgang til beverjakt i hele kommunen innenfor den sentrale jaktperioden 1.oktober – 30.april.
2. Høringsfristen settes til 14. august 2017.
3. Viltnemnda gir rådmannen myndighet til å utarbeide og sende på høring utkast til kommunale målsetninger for forvaltning av bever i Marker kommune, i henhold til forskrift om forvaltning av bever § 2.

Behandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

1. Forslag til lokal forskrift om jakt og fangst av bever i Marker kommune vedtas og sendes på høring i henhold til nasjonal forskrift om forvaltning av bever § 3 og forvaltningsloven § 27. Forslaget gir adgang til beverjakt i hele kommunen innenfor den sentrale jaktperioden 1.oktober – 30.april.
2. Høringsfristen settes til 14. august 2017.
3. Viltnemnda gir rådmannen myndighet til å utarbeide og sende på høring utkast til kommunale målsetninger for forvaltning av bever i Marker kommune, i henhold til forskrift om forvaltning av bever § 2.

Saken gjelder:

Lokal forskrift for forvaltning av bever i Marker kommune er ikke lengre gyldig, da det har kommet en ny sentral forskrift om forvaltning av bever. Bever er dermed fredet inntil det ved lokal forskrift åpnes for jakt. I den sammenhengen må det også vedtas kommunale målsetninger for beverforvaltningen i Marker kommune. For å rekke å vedta forskrift og målsetning før jakta (1. oktober) må disse sendes på høring snarest. Rådmannen har utarbeidet forslag til lokal forskrift, hvor det åpnes for beverjakt i hele kommunen innenfor perioden 1. oktober – 30. april. Rådmannen anbefaler at denne sendes på høring, samt at viltneemnda gir rådmannen myndighet til å utarbeide og sende utkast til kommunale målsetninger på høring.

Denne saken skal sluttbehandles av: Kommunestyret

Bakgrunn og saksopplysninger:

Den 15. mai 2017 trådte ny forskrift om forvaltning av bever i kraft. Forskriften stiller krav om at kommunen skal utarbeide mål for forvaltning av bever. Kommunen kan videre åpne opp for jakt på bever, dersom bestandssituasjonen tillater det.

Ny sentral forskrift om forvaltning av bever finnes her:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-04-26-519?q=bever>

Om prosessen ved fastsetting av lokal forskrift og målsetning

Den nye nasjonale forskriften opphever den gamle forskriften om hjortevilt og bever. Det er derfor ikke anledning til å jakte bever i kommunen før ny lokal forskrift er vedtatt. I henhold til forskrift om jakt- og fangsttider m.m. er det adgang til å utøve beverjakt i perioden 1.oktober–30.april i de kommunene hvor lokal forskrift åpner for beverjakt.

Kommunal målsetning for beverforvaltning må vedtas samtidig med den nye lokale forskriften. Både målsetningene og forskriften må sendes ut på høring.

Den lokale forskriften skal legge til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med nærings- og rekreasjonsmessig nyttiggjøring av viltressursen. Forskriften skal samtidig bidra til å hindre unødige skader og ulemper på andre samfunnsinteresser. Ved behov kan det foretas endringer av både forskrift og målsetninger. Dette krever ny høringsrunde og nytt vedtak i kommunestyret.

Rådmannens forslag til forskrift tar utgangspunkt i Vest-Agder fylkeskommunes eksempel på forskrift om jakt og fangst av bever. Denne er i tråd med nasjonale føringer og nasjonal forskrift om forvaltning av bever.

Om bever og bestand i Marker

Beveren er en økologisk nøkkelart som gjennom sin påvirkning av landskapet har positive effekter for ulike arter av insekter, fugl, fisk m.m. I tillegg kan beverens demninger ha en flomdempende og erosjonsdempende effekt. Beveren kan også føre til skader på skog, landbruksareal og veier.

Beverungene fødes i mai. Frem til beverjaktas slutt i 30. april er det derfor fare for å skyte drektige hunner. Den beste måten å unngå å skyte drektige hunner på, er å jakte nær hytta, og om morgenen. Årsaken til dette er at de drektige hunnene ofte er først ute av hytta om kvelden, holder seg et stykke unna hytta om natta og kommer tidligst tilbake om morgenen. Det er så godt som umulig å se forskjell på hann- og hunnbever under jakt.

En gruppe bevre som lever i sammen kalles en koloni. Størrelsen på en gjennomsnittlig koloni er på fire individer. Kolonitettheten av bever synes å være størst langs lav-gradient elver og i

jordbruksområder, og minst i alpine områder. Når bestanden har stabilisert seg vil gjennomsnittlig kolonitetthet for alle landskapstyper (unntatt alpine) på landskapsskala ligge på 0,25 kolonier pr. km², eller én koloni pr 4 km².

Bever jaktes mest og lettest om våren. De aller fleste bevre felles de to siste ukene av april. I 2015/2016 ble det felt 150 bevre i Østfold (kilde: SSB). Et årlig uttak på inntil 10-20 % av bestanden regnes som bærekraftig. Ut fra det rådmannen kjenner til er det en livskraftig beverstamme i Marker. Estimert på bestandsstørrelse i Marker kommune er på 103 kolonier. Det ble foretatt en bevertaksering i Marker i 2006 der det ble konstatert 35 beverkolonier. Etter den tid har utbredelsen av bever økt. Siden det ble åpnet for jakt på bever i Marker i 1999 har det blitt innrapportert skutt 195 bever til og med 2015. I de siste årene er det skutt årlig mellom 10 og 23 dyr. Det er i dag 17 bevervald som tildeles fellingstillatelse og 6 vald som får tildelt kvotefri kvote.

Dersom kommunen velger å innføre kvoter for jakt, er det anbefalt å sette en kvote på ett dyr pr. koloni. Dersom hele kvoten felles (dvs. 1 dyr pr. koloni), vil dette gi et ikke-bærekraftig uttak på 25 %. I praksis felles det sjeldent mer enn halvparten av kvoten. En fellingsprosent på 50 % vil gi et uttak på 10-15 % - et nivå som regnes som bærekraftig.

Aktuelle virkemidler og rammer for lokal forskrift om forvaltning av bever

Dersom kommunen åpner opp for jakt, blir beverjakten i stor grad som annen småviltjakt uten vald og fellingstillatelser. Kommunene må utarbeide mål og fastsette forskrift om jakt, før det kan jaktes bever.

Kommunen kan selv fastsette:

- Jakttid innenfor rammene for jakt som er satt i nasjonal forskrift om jakt- og fangsttider.
- Kvoter for hele eller deler av kommunen.
- Områder hvor bever er ønsket fredet, som for eksempel verneområder eller områder som brukes til undervisning, forskning, beversafari eller annet friluftslivsformål.

Vurdering av alternativer og konsekvenser:

Ettersom det tidligere har vært åpnet for jakt på bever i Marker kommune, ønsker rådmannen at det åpnes opp for ordinær jakt på bever i Marker kommune i tråd med de nasjonale føringene. På grunn av kommunens terreng og store vann- og skogareal er det relativt store områder som er egnede beverhabitat. Samtidig er potensialet for skade på produksjonsskog og dyrkamark stort i de fleste av disse områdene. Åpning for ordinær jakt vil kunne gi en enklere bestandsregulering enn å behandle enkeltsaker om skadefelling. I tillegg vil det kunne forebygges ulovlig uttak og rivning av beverdemninger/hytter.

Kommunen kan fastsette kvoter for hele eller deler av kommunen, men skal ikke tildele til godkjente bevervald: «Kommunen skal, som tidligere, ikke tildele kvote til godkjente bevervald.» (kilde: www.miljøkommune.no). Rådmannen ser ikke hvordan kvotejakten skal håndheves og mener derfor at kvotefri jakt er det mest hensiktsmessige. Jaktrettshaverne bør imidlertid ta utgangspunkt i de kommunale målsetningene ved tildeling/salg av jaktkort på bever. Målsetningene kan si noe om ønsket uttak og bestandsutvikling.

Rådmannen anbefaler at utkastet til forskrift sendes på høring, samt at Viltnemnda gir rådmannen myndighet til å utarbeide og sende utkast til kommunale målsetninger på høring. Etter høringsrunden vil forskrift og målsetninger bli fremmet til ny behandling i nemnda før de sluttbehandles i kommunestyret.

Tverrfaglige vurderinger:

Ut fra en bærekraftig forvaltning av beverbestanden i kommunen i forhold til friluftslivsinteresser og næringsinteresser videreføres jakt på bever i Marker kommune.

Vurderinger av etikk og samfunn, herunder omdømme:

Det bør åpnes for jakt for å kunne forvalte beverbestanden på en bærekraftig måte.

Vurdering av økonomi og organisasjon
Ingen for kommunen som organisasjon.

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter
Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven) av 29.mai 1981
Forskrift om forvaltning av bever 15.mai 2017

Vedlegg:

29.06.2017 Forskrift om jakt og fangst av bever i Marker kommune 1331885

Tove Kolstad Skadsheim
rådmann